

'PIELI'a "yizabəgə

Wludie po'a nyu'cəgə -nəəə'ε -naagi 'li.

Zezii'a -glıgbı -lrul nyu-ı kla'a nyani 'mu, 'nnı 'Pielı po'o "bəgə -nəəə -jeyi. ɔ 'nu-o -kaa 'le ɔ 'ke ı 'kpa "yi po 'le un 'ke 'kpa "yi ku. ɔ-ɔ "du -ı "dı 'mu -ka -zegəka.

'Yewlu

I A-bu -a'ba -tıtä -Lagɔ -za'a 'bho a 'ke ɔ nyu "du, -ı "du'a 'ε dı, -ı 'ma-a 'lkpamu 'nɔɔ 'kmu 'mu 'le -ı "si'a 'bho -ı buba'a ti 'le 'Pɔɔn-e, Galasii-e, Kapadɔɔsı-e, Azii -ke Bitinii'a 'bhlıkpı "kpi, 'inmɔ *'Pielı 'ma-a *Zezii *Kliisi'a -dalbhoyi, 'inmɔ po'o amu "bəgə -nəəə -jeyi. II 'An 'lotu'a "nynuu-a, -ka a'ba tiniε-ε 'ye'a 'mvtinunu mu 'le nyaka, ɔ yibo nı-o'o see 'le ɔ 'ye 'bho amu -za a 'ke ɔ nyu "du. ɔ -za'a 'le-e amu nyu'a "klumu, 'le ɔ 'ye 'bho amu tide, 'le, -ka ɔ -pɔlu 'ybha'a 'tın, *'ɔ Lisaazuzu -nı'a amu 'mu 'le -ɔ "nyı'a amu wɔnkue, ɔ 'ke -kaa amu -jolu gbo po 'le a 'ke *Zezii Kliisi 'bho "du, 'le, ɔ nymɔ -ɔ 'wla'a ti 'bho ɔ 'menamu, ε 'ke amu zetie 'le a'ba "nyinynidı 'mu 'le a 'ke *li'saa 'bho -Lagɔ ɔ "yigbeyi. ɔ nu amu -zegə "lruli 'le ɔ 'ke amu -pɔlu'a bhlibhluua "nyı 'le ı -nı 'son 'ke 'kpi'kpa tenyı!

-Lagɔ "nyı-e amu tiniεlre

III 'An 'lotu'a "nynuu-a, -Lagɔ 'ma-a -a'ba -Kɔyi *Zezii *Kliisi'a -tıtä, -a 'bhεε ɔ 'nymı "yi! - Ekedımaa, ɔ 'limu -nmɔ'cɔ wɔn tenyı 'bho -amu

"kpi. 'Inne 'bhle'e 'nyni'a dı, -ka o -za'a Zezii Kliisi glu, o 'ye -kaa -amu 'wlu -lreεke, 'le, -ka o "nyi 'o tinεlre, o 'ye -kaa -a'ba ne "nyi -lreε. 'Ka-a i -ni'e 'mu'a dı, "kogwletinεzegε o "nyi'a -amu, -ε 'ye'a -amu 'mu "yi mu, 'le ε 'ke ti'pıple 'le yaku 'li, -a de 'ε -pɔlu "yi. **V** A -gblee, ε-be -zegε o-č 'ye'a -amu "lruli-nu mu, ε-ε 'mo-o "kogwleč. 'E -nyni wɔn, 'ε kpvn -vleεn. A'ba dı o de 'ε 'le yaku 'li ti. **V** A-bu de 'o "gwli, o-č "du-o amu "yрili 'le 'o wɔnkuε 'mu, 'le, 'punpvان a 'ye'a, -ε 'ye'a amu 'mu "yi mu 'le ε 'ka ti'pıple 'bho 'o "trolı 'le yaku 'li, a 'ke ε 'li ti-de "kogwleč. ε-be 'punpvان 'mne, 'inne -ni'e 'le amu wɔnfuonamu, 'le, -bho *-lebhccoc -neε zi, a 'ke 'le 'ε 'li ti-de.

V εbe 'mne, ε-ε 'lbhaa-a amu 'bubva "yi. -Noo -gbe -sie'a 'bho 'le 'ε da 'ke nyni, -bho a -ke ε-ε ti sia nı tenyi, 'ε 'bubva 'lbha'a amu-ε "kɔmu. **VII** Lε -ke "lru "yi a-a sia'a -kaa, a yibo ne 'ni? -Bho a'ba -Lagɔ'č "gwlideeε ku 'mu, 'inne 'ε letu-u tɔ'č nyu. A -gblee, sanu-u 'ma-a tisɔlε, nyu-u lele ne-o'o, -bho ε -nmɔ "yрili 'le vñ-v yibo ni'o. 'Ka-a a'ba "gwlideeε dı -ni'e 'mu -lreε. "Gwlideeε-ε ku'a 'mu "kɔmu 'le siasiaalı 'mu, 'inne 'bhle'e 'nyni tenyi 'bho -Lagɔ'č "yigbeyi, -ε zi'e lelesanuzegε. 'E letu -ni'e-e -kaa, 'le, -da *Zezii *Kliisi-i 'ye'a le -yi -ni mu, a 'ke 'nyni 'wlu. **VIII** A -gblee, o-bɔ Zezii 'mno, a -see o 'ye. ε -ni'a -kaa 'mu a, a -kma'a-a 'o dı. 'Le 'traamu -bhla a, a -see o 'ye ke. ε -ni'a -kaa 'mu, a 'de -č "gwli 'le a "du'o 'ε dı, a-a li'e 'bubva. ε-be 'bubva 'mne, ε 'bhe-ε "yi, ε 'ye 'bubva 'wee -zi'a dı, wlu -ye nyɔ 'ka 'mu "luo 'le o 'ke ε -bha, ε se -ni. Yaku 'li'a -ne -ke ε gugɔ'č "yiti. **IX** -Ekedımaa, 'punpvان a 'ye'a, -ε 'ye'a amu 'mu

"yi mu 'le ε 'ke ti'pıple 'bho 'ɔ "troli, -ε -ke 'li a-a 'ye'a ti-de mu, 'inne 'mo-o le a -de'a -polu "yi 'le ε "du'o le a'ba 'ɔ "gwlidee po'a 'lru "kpi ti -lreε.

X -Lago'ɔ wlu'a 'mutizamu -ni'a -benyi, -ka ɔ 'ka nyu 'muti'puñpuñ, un 'cri -i 'muti tenyi, 'le, -ka 'ɔ 'limu-υ 'ye'a wɔn-nmo mu 'bho amu 'kpi, un 'ye i 'mu-za. **XI** *'ɔ Lisaazuzu un 'bhle'a 'mu, 'inu 'tmuu nu'o see, -ka, *'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puñun'a nyu, ɔ-ɔ 'ye'a 'kle 'ye mu tenyi. -Bho ε-be 'kleyeeε 'mne zi, 'le 'ɔ 'nymi 'ke "yi'bhe-ε. -Nɔɔ -ke ti i-bi dı 'mni 'ka zi, 'le u-bu -Lagowlu'a 'mutizamu 'ye ε ti'bɔ tenyi un 'ke ε yibo. -Ka i 'ka 'mutizizi, 'le un 'ye i ti'bɔ tenyi un 'ke i yibo -lreε. **XII** -Lago'ɔ "bhuo-o 'tmuu nu'o na, ε -se 'bho 'wa -co "yi i 'ke -nu-ε -ni -ko. 'Bho a'ba -co "yi i-i 'ye -zi -ni mu. 'Traamu -bhla a, nyu-υ 'ma-a Zezii'a "dızıgi'a -zamu, un-υ 'zi -i amu -bodi 'mu. A -gblee, -Lago -ni'a 'le yaku 'li, 'ɔ Lisaazuzu o po 'u -jeyi, 'inu zi ni 'nu 'mu 'le un-υ wlu'o. 'Le, i-bi "dızıgi 'mni, ɔ gbo'a -dalbhomu'a "bhi-i 'bɔ'ɔ ti tenyi -lreε, un 'ke i 'muti'wɔn.

*Liseεε 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi

XIII I-bi "yrilimmodı -Lago nu'a amu "lruli'a kamu, a yaa 'muti 'le a 'ke 'ɔ lbhu nu. A kpıñ dı li! 'Bho *Zezii *Kliisı'a leyinco "yi, -zegε -Lago-ɔ 'ye'a amu 'lruli-nu mu, a -de 'ε "se'ε dı -polu "yi! **XIV** -Ka "yu-u "du'a 'bho 'ɔ -tita'a wlu, a "du -kaa 'bho -Lago'ɔ wlu! -Da a -see'a -bhla Zezii'a "dızıgi 'bu'wɔn ke -tanyı, kpli-i se'a "yrili-nmo, 'inu a-a nu'o. 'Traamu 'tɔ o, a "tayi ni "yiti! **XV** -Ekedımaa, -Lago -za'a 'bho amu a 'ke 'ɔ nyu "du, ɔ 'saa'a-a li. A-bee -mnuu -lreε ε, 'le a'ba

nvnukpli 'wee 'mu, a *'saa li 'o ka! **XVI** -Bənyi, 'o
"bhuo-o nv'o na: A 'saa li, -ekedimaa, 'in 'saa'a-a
li, 'le, 'o wlu 'mne 'ye 'cni-e 'le 'o "bəgəv 'li.

XVII -Bho a pa -Lago li, -bho a -ko o *wɔn gbo-
o po, a-a 'lɔ -ɔ a'ba -tita. 'E dı, -bhladı a "du'a
'lkpamu 'nɔɔ 'kmu 'mu, a "du o 'bho 'le a 'ke
kplizigı nv, -ekedimaa, 'o 'te nyɔ 'mu! Le"o lę
nyɔɔ-nu'a a, 'inne o-ɔ gbu'o ya 'le o-ɔ tu 'nɔ -
zidle. **XVIII** 'An 'lotu'a "nynuu-a, a'ba "bhi yibo'o-
o na Zezii Kliisi zetie'e amu 'le a'ba "nyinynidı
'mu. 'E kamu, bhubhuyiti'a lı a'ba "na "we -
tɔɔ amu, a 'ye i kwa gbo -za. O 'ka 'e letu
nu a, mɔni-i nyini'a wɔn, ε -se 'inne o -nu -ni
ne -ko. **XIX** A -gblee, o-bo Zezii Kliisi 'ka 'me,
'ɔnymɔ-ɔ 'bhle'a 'nyni tenyi, -ε -zi'a le"o lę, -ε
'wla'a ti, 'inne zetie'e amu 'le a'ba "nyinynidı
'mu. *'Bhlabhləgbuda vñ-v za'a *'sraga 'mu
nyu'a "nyinynidı'a dı, -ka ε se'a 'bi li'btle, 'ka-a
o -ni'o. **XX** -Da -Lago 'ka lı 'wee ti-ya, o -ni'e-e ti 'le
o 'ye o 'bho -za see, o 'ye o kpɔ -ce 'o lbhv'a dı. O
'ke amu 'puvu'a "lru "yi o "tayi 'nɔ "yiti 'traamu
'tɔ, 'le *-lebhɔɔnɔ 'li, 'le o 'ye 'nɔɔ 'kmu 'mu yi,
XXI 'le -Lago 'ye o glu -za 'le 'məmu'a "klumu, o
'ye o tinisre -ke 'nyni'a "yibheee "nyi, 'le 'ɔ dı a
'ye -Lago 'mnu "gwlide. I-bi 'o kpli 'mnu'a kamu
a de 'ɔ "gwli 'le a "si'e 'bho a de 'ɔ -pɔlu "yi -lręe.

XXII 'O wlu-u 'ma-a -ziadı, a-a "du -ε 'bho'a dı,
a *'saa'a li 'bho 'ɔ "yigbeyi, 'le a 'bheee'o a 'ke a
-Bozezii'a nyu'a dı -kma -ka -zegəka. 'E kamu,
'in-i 'tmvu'o amu, a -kma 'wa dı, 'le a'ba -pɔlu'a
kle ti! **XXIII** 'An 'lotu'a "nynuu-a, a'ba "bhi yibo'o-
o na, 'ɔ wlu-u -see'a 'plu 'kpa yi "kɔmu'kɔmu, -
ε "nyi'a 'ɔ nyu "kɔgwletiniezegę, 'le 'e wɔnkuę

'mʊ a 'wlu -nɪ'o -lreeka 'le a 'ye tinielre 'ye. ɔ-bɔ
 "Kɔgwlelagɔ 'mnɔ'c "yreeti a "du'o. ε-be tiniɛ
 'mne, nyunyɔ 'ye'a 'mɛ mʊ, ε -se 'ɔ nyetu "nyɪ ε
 amʊ 'nɪ -ko. **XXIV** A -gblee, 'ε dɪ'a kpe-ε -de-ε'o -
 benyi 'le -Lagɔ'c wlu'a 'mutizayi *Ezayii 'ye i 'cnɪ
 'le -Lagɔ'c "bɔgu 'li. ε-be wlu 'mne na:

-Bho 'yru fan tenyi, -sukui-i ye-o'o 'le i-i c's ti.

-Ka -lue 'mnɔ, 'ka-a nyunyɔ'c tiniɛ -nɪ'o. -

Bho -sukui ye, -ka 'ya "bowle-e cɛ'ɛ tawɔn,
 'le i-i 'ga'a ti a, 'ka-a nyunu-u sie'e 'wa

'nnyiwlueɛ ti. **XXV** ε -nɪ'a -kaa 'mʊ a, -a'ba

-Kɔyi -Lagɔ'c wlu-u 'mo-o -ziadɪ, ε -see 'plu
 'kpa yi 'kɔmu.

'Ka-a Ezayii 'le'o. A -gblee, ε-be -Lagɔ'c wlu
 'si'a 'nyni, ε-ε 'mo-o Zezii'a "diziɣi a 'wɔn'c
 see.

II

**Zezii "nyɪ'a nyu tiniɛzegɛ -ke -Lagɔ'c
 kpɔcɛmu*

I -Lagɔ "nyɪ-e 'tɔ amʊ tinielre'a dɪ, sɪn o, -mɪɛ
 'sɔn o, "mʊnynɪ o, nyu'a "nyinynika'a 'nnyisieɛ
 o, le"o le-ε 'ma-a "nyinynile, a -ze ε kwa gbo!
II A -gblee, -bho "yu 'wlu -lreeka, ɔ-ɔ 'bɔ-ɔ ti ɔ 'ke
 'nya 'le ɔ-ɔ 'nya'o, ɔ-ɔ 'bhua'o. -Ka -lue 'mnɔ, a-bu
 'ye'a ε-be tiniɛzegɛ 'mne, a 'bɔ ti a 'ke -Lagɔwlu
 'muti'cre, 'le a 'ke ε 'muti'cre zo"o zo 'le ε 'ke amʊ
 'kpi 'mʊ po 'le a 'ke ε-be tinielre 'mne 'li ti-de -
 ka -zegɛka, 'le, -nɔɔ -ke ti a-a 'ye'a 'bho -Lagɔ'c
 "troli -nɪ mʊ 'le yaku 'li, ε 'ke ε "kpi bhla! **III** 'ɛ
 dɪ i 'cnɪ-ε'-ε -kaa 'le -Lagɔ'c "bɔgu 'li: A'ba "bhi
 yibo-o'o -ka -a'ba -Kɔyi'a 'limʊ -nmɔ'c wɔn.

IV 'Ka-a ı -nı'e 'mu'a dı, a "srii -a'ba -Köyi *Zezii! 'C nyctu koo'c-o svkpu 'le o-o "nyı'e nyu "kögwletiniezegę. E -nı'a -kaa 'mu a, nyunyu'a -dadudu -see o 'ybha. E -nı'a -kaa 'mu -lreę, -Lago -ce 'n-o-c kpo 'c lbhu'a dı, 'le, svkpu-u 'bhle'a 'pełu, o -nı'e 'e ka. **V** A -gblee, ε-be "kögwletiniezegę 'mne, a 'ye -ε'o -lreę. 'E dı, a "srii nō 'le a -ke o 'ke "yi"sisri 'le a-bee -mnuu 'ke "yi"sisri -lreę 'le a 'ke a'ba "bhi -a'ba -Köyi -Lago -jeyi "nyı 'wee 'le a 'ke 'c bvbomu "du, 'le, Zezii *Kliisi 'me'ε -a'ba "nyinynidi'a dı, 'c kamu a'ba bvbęe 'mne 'ke -Lago 'mno 'tu nu! **VI** A 'ye li-č, 'lotu'a "nyunu-a, ı 'cnı-ε'ε-ε 'le -Lago'c "bogu 'li 'c damu na:

A -gblee, *Sion ('ma-a Zelizaleemu), svkpu-u 'ma-a svkpuzegę, -ε 'bhle'a 'nyni, -ε -zi'a -budu'a sıkpı 'wee, 'inne 'in-i po'o 'le glu. Nyɔ-c de -o "gwli, 'kpi -see o "yiti-wa yi.

VII A 'ye li-č, a-bu de 'c "gwli, o-c 'mo-o a'ba damu nyɔklagba. 'Bho nyu -yu -see 'c "gwlide'a damu, o-c 'mo-o:

Svkpu -budupomu -ba'a, un nu'a ε se "yrili-nmo, un po'a ti, -ε -ke 'bi-i 'ye-ε'ε na 'inne -nmo'c "yrili -ε -zi'e sıkpı 'wee.

VIII Le ε-be -Lago'c "bogu -lue 'mne 'li, wludie 'cnı-ε 'le -lreę 'c damu, ε na:

Nyu-u dide-e svkpuklagba 'le un-u 'ge 'ε "yriti. A -gblee, u-bu nyu 'mnu -see o 'ybha, -ekedımaa, un -see ti'bı un 'ke -Lago'c wlu 'bho "du. ε-be "mamajolu un-u bhlu'a, -Lago -za'a-a 'ε dı 'mu see na 'ka-a 'wa dı-i 'ye 'mu-nı mu.

IX ε -nı'a -kaa 'mu a, a-bee -mnuu 'mo-o nyu -a'ba -Köyi -Lago -ce'ε kpo o 'ke -ko, 'le a 'ke 'c

bvbomu "du. ɔ -za'a-a amu 'le "nyinynidi'a -kuyre 'mu 'le ɔ 'ye zɔ -ya 'le a'ba -polu 'zɔ 'le a 'ye 'ɔ "dızıgi 'wɔn, ɔ 'ye amu tinielre "nyi, 'le, lıklıgbı ɔ-ɔ nu'a, a 'ke ı nyu -bodı 'mu-za. **X** -Benyi a, a -se 'ki-ı 'ɔ nyu -ko. 'Traamu a "du'o 'ɔ nyu. -Benyi a, -ka -Lagɔ 'ye'a a'ba ngaze, a se ı 'ki yibo. 'Traamu 'tɔ ɔ, 'ɛ letu -tɔ-ɛ'ɛ-ɛ amu "yi 'le a 'ye ı yibo.

A nu -Lagɔ'ɔ lbhvnuamu'a kpli

XI 'An dıkmalotu'a "nynuu-a, a popo 'gwluti na, a-a 'mo-o 'lıpamı 'nɔɔ 'kmu 'mu! A -see -ccu -gwlenamu yi. 'ɛ "lru "yi 'in-ı 'tmuu'o amu, lı a'ba "nyinyninaagi-ı "tuu'a amu 'mu 'le a 'bɔ'ɔ ti a 'ke ı nu, a "du a'ba "bhi "yrili 'ya damu! l-bı lı 'mni, ı-ı "du-o amu -zice 'mu, 'le, kpli-i nu'a -Lagɔ 'tu, a -kuı ı nu. **XII** Nyu-v se 'ɔ yibo, 'nɔɔ a -nı'a 'le 'wa "klumu, a nu 'le kplizigi! U-bu nyu 'mnı, -bho un -ka amu dı "yi-ikpa, a nu "yrilinmɔkpli 'kmu, un 'ke ı "yrili-gwɛ, 'le, -da *Zezii-i 'ye'a 'nɔɔ 'kmu 'mu le -yi -nı mu, ɔ 'ke u -zidle -tu, 'le un 'ke 'ɔ 'nymı "yi'bheɛ!

XIII 'An 'lotu'a "nynuu-a, 'bhlikpi -ke "kpi a -nı'a a, nyɔ"o nyɔ-ɔ 'ma-a 'le'a nyu'a -jolugbopoyi, -a'ba -Koyi Zezii *Kliisi'a nyu a "du'a kamu, a "du ɔ 'bho! 'Bhlıkpayowliklagba-a -kɔ'ɔ nyu 'wee, a "du ɔ 'bho! **XIV** ɔ-bɔ 'bhlıkpayowliklagba 'mnɔ, 'bhlıkpayowli ɔbɔ "du'a 'bho -lreɛ, a "du ɔ 'bho -lreɛ! ɔ "du -u 'bho, 'le, nyu-v nu'a "nyinynidi, ɔ 'ke u 'kleyeeɛ "kpi -ya, 'le, -yu nu'a -zegɛ, ɔ 'ke 'wa "yrilinmɔdı -za. **XV** A -gblee, Zezii'a "dızıgi a-a za'a 'mu, nyu-v'a 'wın 'ı 'mvti, -u "du 'ɛ dı -u cɛ'ɛ amu, -Lagɔ 'bɔ-ɔ ti a 'ke kplizigi nu "kmu, -bho

vn -gbu nı ya 'le vn 'ke wɔn "mu. XVI A-bu 'ma-a "yiflomu, -u zetie-ε'ε 'le "nyinynidı 'mu, kpli a 'ka nu a, a nu i! 'Bho 'ε lemu, a'ba "yiflε 'mne, a'ba 'ne ε "yi, a'ba nu "nyinynidı -le! A-bu 'ma-a -Lagɔ'č lbhvnuvnu, kpli a 'ka 'bhle a, a 'bhle i 'le a 'ke ɔ 'bho "du! XVII 'An 'lotu'a "nynuu-a, a "du 'bho nyu 'wee! A -kma a -Bozezii'a nyu'a dı! A "du 'bho -Lagɔ! A "du 'bho 'bhlukpayowlklagba -lreε!

*A nu *Zezii *Kliisi'a kpli*

XVIII A-bu 'ma-a nyu'a lbhvnuvnu, 'in-i 'tmuu'o amu-ε, a'ba -klıgbı -ke lbhu a-a nu'a a, a "du u 'bho! 'Wa -yu -nmɔ'č amu kwa 'mvti, a'ba "du 'bho 'wa "se -le! -Yu -nyni'a amu kwa 'mvti, a "du u 'bho -lreε! XIX A -gblee, nyɔ-č -see'a "nyinynile nu, -bho vn -kɔ ɔ 'kleyeeε "kpi-i ya, -bho ɔ popo -Lagɔ 'gwlti 'le ɔ 'ke "gwli-ku, ɔ 'ke i wɔn 'mu ce, 'ε letu nu'o -Lagɔ 'tu. XX 'Bho 'ε lemu, -bho a'ba kpli se "yrili-nmɔ, -bho vn "du 'ε dı, -bho vn -ka amu-u sia nı, 'le a 'ke "gwli-ku, a 'ke i wɔn 'mu ce, leedı a-a fuo 'no wɔn a'ba -zegε'ε dı'a? ε -nı'a -kaa 'mu a, -bho a -ka kplizigı-i nu, -bho vn "du 'ε dı, -bho vn -ka amu 'kleyeeε "kpi-i ya, 'le a 'ke "gwli-ku, a 'ke i wɔn 'mu ce, 'ε letu nu 'č 'tu. XXI A 'ye li-č, a 'ke 'kle 'ye 'le a 'ke "gwli-ku, a 'ke i wɔn 'mu ce, 'inne ɔ 'ybha'o a 'ke 'mu-zi -nı 'le lı -lrıı 'mu, -ekedımaa, *'č 'Bhozayi -č 'puvnu'a nyu, 'ka-a ɔ 'ye'e 'kle a'ba dı, 'le ɔ 'ye amu 'ε yagbvlε lisie 'le a'ba kpli 'ke 'č nı "səli-za. XXII Le-ε 'ma-a "nyinynile 'bho -Lagɔ'č "yigbeyi, ɔ -see 'ε -lue 'tın nu, 'le, le-ε 'ma-a sun, ε -see 'le 'č wɔn 'mu 'wlı.

XXIII -ni'a' a 'co' 'kmv 'mv, nyv'a -dadudu "jree no-o'o. E -ni'a -kaa 'mv a, o -see 'wa nyv -lue 'tun "jree. Un -yo 'c-c 'kleyeεε "kpi -lreε. E -ni'a -kaa 'mv a, o -see "yiti"bhti 'le o 'ke v -kaa "yi-i'lε na, o-c 'ye -v 'kleyeεε "kpi -ya -mv, nv. -Lago -ke -zigle 'sreε'ε "yi, 'le 'c kwa 'mv o-c de 'i ti. **XXIV** J-bo -Lago'c 'Bhozayi 'mnɔ, -a'ba "nyinynidi'a "lru "yi vn 'lbha -ni 'nɔ 'bho nyvyrilbhaatu "yri, 'le 'c 'mɛmɛɛ 'mne'ε dı o 'ye -amv zetie 'le i 'mv, 'le, 'ya -belu 'ka -amv bhla, i 'ye o "kpi ti'ga. 'Ka-a o 'mɛ'o -a'ba dı 'le "nyinynidi -kaa 'tɔ -amv "lru 'mv -ko 'le -a 'ke 'ya nvnvdı 'bhɔ, 'le, kpli-i 'sreε'ε "yi 'bho -Lago'c "yigbeyi, -a 'ke i 'li ti-de 'le -a'ba tinε 'mv. Kın, 'an 'lotv'a "nynuu-a, ε-be 'kle o 'ye'a dı, a 'pvn'o. **XXV** A -gblee, -bənyi a, -da a se 'c -bhla yibo ke, le a 'ybha'a, 'inna a-a nv'o 'le a-a bhlu'o "mamajolv -ka *"bhlabhli- i se'a **"yriliduyi 'bhle, 'le i-i na'a ti badiibadii. 'Traamu 'tɔ o, -ka, -bho i 'ye'a -jolv 'le i-i mv'a 'ya "yriliduyi gbo, o-bo *Zezii *Kliisi "du'a amv "yrlili, -o po'a amv -jolvzegε gbo, 'ka-a a "bhti 'nɔ gbo 'le o 'ke amv -ko.

III

*'Piel "du-o 'nyv -ke nyimie "dı 'mv

I A-bv 'nynvapkpi-i "ti'a nyna, a-bv 'in-i "si'e 'nyv -lreε. A'ba nyv"o nyv "du 'bho 'wa nyimie, 'le, -yu -ke -no -see'a ti'bɔ o 'ke -Lagowlu -lokui po 'le o 'ke ε 'bho "du, -bho vn se o ε -bodi 'mvza -dı, -bho o -gbv 'wa kplizigi ya, o 'bhεε'ε 'le o 'ke -pɔlv "yizizia, o 'ke ε 'wɔɔn, 'le o 'ke ε 'bho "du! **II** -Ka a-a "du'a 'bho -Lago 'le a'ba kpli

'sree'se "yi 'bho 'o "yigbeyi, 'wa "bhi-i 'ye -i yibo -mu. **III** Lı-i 'ka amu "yrili-nm̩ -ni: "numni'a timœ -ke 'ya lbhalbhaa o, 'mupali -ke -bebele - ke 'pelv-u -kmu'a "yi o, a'ba tri 'ya "lru ti -le! **IV** Le-e 'ka amu "yrili-nm̩ -ni -ziaka, -e -ke dı a 'ka zi, 'inne 'mo-o, nunukplizig̩ -l 'wlu'a 'le a'ba "yrilinm̩opolu gbo. A'ba 'bhle 'ce 'mna "yi -le, a -nm̩ kpli 'mu, -ekedımaa, 'ya lıtu gwle'e 'mu "kɔgwleka, 'le i 'bhle'e 'nynı -lręe 'bho -Lagɔ'o "yigbeyi! **V** A -gblee, 'nyunukpakpi-i -ce'e kpo -benyi 'ɔ lbhv'a dı, -u -de 'nɔ -pɔlu "yi, kplizig̩ 'mnı, 'nnı ʊn-v nu'o, 'le ʊn-v "du'o 'bho 'wa nyimie "we. **VI** *Ablaamu'a 'nyno *Salaa -ni'a -benyi, a popo 'wa dı 'gwlvti! 'Ka-a ʊn-v "du'o 'bho 'wa nyimie 'le ʊn-v 'lo 'ɔ 'wa -koyi. -Bho a se nyɔ'ɔ-fanu ku 'mvti 'bhle, 'le a 'ke kplizig̩ nu a, a-a 'zu -u "seli.

VII -Inm̩ 'ma-a 'nynɔbhleyi, -inm̩ 'in-i "si'e 'nynı -lręe. Nu -zeg̩ -a'a 'nyno "lruli! De "gwli na, ʊn se 'mvtikuku 'le ʊn se 'liti-ku -lręe! "Du u 'bho, -ekedımaa, -ka, a -ni 'son, a "du'a nyu-v 'ye'a "kɔgwletiniezeg̩, -Lagɔ 'bɔ-ɔ ti a 'ke 'le 'ɛ 'li ti-de "kɔmu! -Bho -in -ka i-bı kplizig̩ -ni-i nu a, "lemon 1e -see a'ba *wɔngbopowlu -zice 'mu "du yi, ɔ-ɔ kpvn -i'o.

-Bho a -ka 'kle-e 'ye, a nu -zeg̩ "kɔmu!

VIII A -gblee, 'an 'lotu'a "nyunu-a, a -ple -pɔlu 'mu 'wee! A *-Bozezii'a nyɔ 'cnaa amu ku "yi! A -kma 'ɔ dı! A'ba 'limu -nm̩ wɔn 'bho ɔ "kpi! A -ya a'ba "bhi 'zɔ! **IX** -Bho nyɔ nu amu "nyinynidı "lruli, a'ba -za 'ɛ kpa -le! -Bho nyɔ "jree amu, a'ba "jree nɔ -le -lręe! A po 'ɔ dı *-Lagɔ wɔn gbo

'le ɔ 'ke ɔ "niti-wuṇna, -ekedımaa, ɔ 'la'a amu-ε
 a 'ke 'ɔ nyu "du 'le ɔ 'ke amu "niti-wuṇna. **X** A
 -gblee, 'ya wludie 'cni-ε'ε 'le 'ɔ 'bogu 'li see, ε na:
 Nyɔ-ɔ 'bɔ'ɔ ti ɔ 'ke tiniezegε 'ye, 'ɔ 'bhle
 "nyinyniwlu wɔn 'mu -le! 'ɔ 'lbha nyɔ
 "yrabha 'mu -le! **XI** ɔ -za "nyinynilı kwa
 gbo, 'le ɔ 'ke -zegε nu! -Da ɔ -ni'a a, ɔ 'bɔ
 ti wɔnlipıρεε 'ke 'bho -ni, 'le ɔ 'ke 'le 'kpi
 po ɔ 'ke ε tikpuṇ "kɔmu! **XII** -Ekedımaa,
 nyu-υ 'ma-a "yisreεemu, -a'ba -Kɔyi -Lago-
 ɔ 'nu -υ -zegε "lruli 'le ɔ-ɔ kpun'o 'wa
 bhadewlu -lreε. Ε -ni'a -kaa 'mu, nyu-υ
 'ma-a "nyinynidı'a nuμu, 'ɔ -kpa nu.

XIII A 'ye li-ɔ, 'lotu'a "nynuu-a, -bho a 'bɔ ti
 a'ba -pɔlu'a klε ti, a 'ke "yisreεemu "du 'bho 'ɔ
 "yigbeyi, yɔɔ 'bhεε'ɔ ɔ 'ke amu 'kleyeeε 'kpi -
 ya 'le ɔ 'ke amu le li-za'a? **XIV** -Bho a -ka -zegε-
 ε nu, -bho υn "du 'ε dı, -bho υn -ka amu-υ sıa
 ni, a 'wa-a ti. A'ba 'bhle 'wa -fanu ku 'muти -le!
 Nymɔ'ɔ "si amu 'gwlu -le -lreε! **XV** A "nyi *Zezii
 *Kliisi a'ba "bhi -jeyi 'wee 'le a 'ke ɔ -ni -lue 'tın
 'bho "du 'le ɔ 'ke a'ba -kɔyi "du. -Bho nyɔ dede
 amu ti, na: Leedi a -de 'nɔ -pɔlu "yi'a?, a 'sreε
 "yi 'tın 'le a 'ke ı gbɔzıza, a 'ke ı ɔ 'tmuν! **XVI** -
 Bho a -ka -kaa ı gbɔ-ɔzıza, a -nu ni 'le -pɔluzege
 'mu 'le a 'ke ɔ 'bho "du -lreε! A'ba -pɔlu 'sreε "yi
 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi, 'le, kplizıgi a-a nu'a Zezii
 Kliisi'a nyu'a kamu, -bho υn -ka amu 'ya dı "yi-
 ikpa, υn -ka amu "nyinyniwlu -bodı 'mu-υza, 'le
 'wa 'bhi'a 'muzadı 'ke υ dı 'yi 'lbhaa! **XVII** A
 'ye li-ɔ, nyɔ-ɔ nu'a -zegε, -bho υn -kɔ ɔ 'kleyeeε
 "kpi-i ya, -bho ε "du -Lago'ɔ 'gwluđı, ε -nmɔ'ɔ-
 "yrlili, ε 'ye "nyinynidı'a nuyi'a ne -zi.

XVIII A -gblee, -a-bu nyunyu'a "nyinynidu'a "lru "yi Zezii Kliisi 'me'o 'bho nyovrilbhaatu "yri 'le o 'ke -amu zetie 'le i 'mu. 'O 'memee 'mne, 'e letu -see -zi yi kpe 'son. E-e 'mo-o kpe -lue 'tin'a le. O-ba 'ma-a "yisreeyi, 'inno 'me'o "nyinynikpli'a nuvu'a di, 'le nyunyu -ke -Lago 'ke "yi"sisri.a OFa 3 18 Nyɔ 'bhεε'ɔ o 'ke nu na -lreε: 18 . . . Un -za'a-a 'ɔ *'bhlvku ti. E -ni'a -kaa 'mu a, *-Lago'ɔ Lisaazuzu nu ε'o 'le o 'ye ti-ni "kɔgwleka -lreε. 19 O-ba -Lago'ɔ Lisaazuzu o 'bhle'a 'mu, -da -Lago -ku'a "gwli 'le o 'ye'a nyɔ "yiflɔε "nyi -bεnyi un 'ke 'wa "nyinynidu "iyibø un 'ke o gbo "bhitı, 'ɔ lbhvnuyi *Nve 'bhle -ɔ 'mu -lreε, 'le o 'ye u-bu nyu 'mnv 'tmv, un 'ke -kaa nu 'le un -see 'wɔn un 'ke o 'bho "du. 'E di a, 'traamu 'tɔ o, 'le 'memu'a -denamu un -ni'o, 'le, -ka -Lago 'ku u di -kpun, un-u tuo'o 'na wɔn. 20 A 'ye li-ɔ, -da Nve-e kɔ'ɔ batoo, 'bho-o o 'tmv -ni'e nyu un 'ke -Lago gbo "bhitı, un -see 'ɔ wlu -lokuipo'a di, batoo 'mne'ε kɔkɔɔ -gwε'ε "yi a, 'le nyu -mεetan 'tin'a "se 'ye ε 'li 'kpa 'le un 'ye 'puv "niklagba wɔn 'mu. Un -za'a-a 'ɔ *'bhlvku ti, ε -ni'a -kaa 'mu a, 'ɔ -zuzu -ni'e-e ti "kɔgwleka. **XIX** O-zuzu 'mne, 'inno -ye'ε 'memu 'le 'wa -deni 'mu, -ε 'tmv nu'o na o 'lu-o "nyinynidu tu wɔn 'mu. 'E di un yibo'o -ka -Lago 'ku u di -kpun. **XX** A 'ye li-ɔ, -da u-bu 'memu 'mnv -ni'a ti -bεnyi, 'le -Lago'ɔ lbhvnuyi *Nve-e kɔ'ɔ batoo, -Lago -ku'o-o "gwli o 'ye u "yiflɔε "nyi un 'ke 'wa "nyinynidu "iyibø, un 'ke o gbo "bhitı, 'le un -see 'wɔn un 'ke ε nu. 'E di a, 'ε kɔkɔɔ -gwε'ε "yi a, nyu -mεetan 'tin, 'wa "se-ε 'kpe 'ε 'li 'le un 'ye 'puv "niklagba wɔn 'mu. **XXI** E-be "ni 'mne, 'ε "yitigvgołe 'mo-o nyu'a *batizee-

ε τɔ'č nyu -ka -a 'pvn'a 'bho -Lago'č "yigbeyi. Ε-be batizees 'mnε, ε -se -lrelrea -ko. Ε-ε 'mo-o le-ε τɔ'č nyu na, -ka -a'ba -polu 'srεε'ε "yi 'bho -Lago'č "yigbeyi, -a 'bɔ-č ti ε 'ke -kaa -ni 'kɔmu. Ε-ε 'tɔ-č -ka -a 'pvn'a 'bho 'č "yigbeyi, -ekedimaa, -a'ba -Kɔyi Zezii Kliisi -so'č-č glu, 'le ɔ 'ye ti-ni -lrεεke. **XXII** Κ-bɔ Zezii Kliisi 'mnɔ ɔ, ɔ 'mu-o yaku 'li le 'bho -Lago'č "troli, 'le, vñ -ni 'sɔn, vñ -kɔ'č ɔ gbo'a -dalbhomu -ke *wɔnkulu -lru.

IV

Kpli'a "yiziziεε

I Κ-bɔ *Zezii 'ma-a *-Lago'č 'Bhozayi -č 'pvn'a nyu, -č "luo'a nyunyɔku 'mυ, -č yi'a 'nɔu 'kmυ 'mυ a, ɔ 'ye-e 'kle. 'Inne 'bhle'e 'nyni'a dι, a-bee -mnvυ -lrεε, a po 'le 'kpi a -ke ɔ 'ke -naagι -lue 'mυ-ple 'le a'ba kpli 'ke 'č nι "seli-za. -Ekedimaa, nyɔ-č 'ye'a 'kle a, ɔ-č 'bho-č "nyinynidu'a nvnvdι.

II A -gblee, -ε 'wlv'a -laa -zian, -ε nyni'a a'ba zvñi'a -gwεnamu, kpli-i nv'a -Lago 'tv, a nv ι! A'ba 'bɔ a'ba "bhi'a 'gwlvdι ti -le! **III** -Ziadι mo'o, nyv-υ se'a -Lago yibo, dι -ke nvnvdι vñ -kma'a, 'inni a-a nv 'ko'o -bεnyi 'yreλεε: A-a "du 'ko-o gɔε, a-a de 'ko-o ti -bičč, 'le a-a 'na'a nmε, lι-ι "luo'a -Lago'č 'bι 'mυ, 'inni a-a bvbɔ 'ko'o, "nyinyninaagi'a 'tvnvlι -ke dι -lru-ι se'a nvka -ni, 'inni a-a nv 'ko'o. **IV** 'Traamu 'tɔ ɔ, v-bv nyv-υ se'a -Lago yibo, -bho vñ -ka ι-bι "nyinynikpli 'mnι-ι nv, a -ke vñ se -na. -Bho vñ 'ye 'ε letu li a, wɔn-č 'mυ -v ti 'le vñ-υ "si'e amv 'nyni "nyinynika. **V** Ε -ni'a -kaa 'mυ a, -Lago -ni'e-e

-jeyi, ɔ-ɔ yi-o'o ɔ 'ke tinumu -ke 'məmu -zidle -tu, 'le, -bho ɔ yi a, ʊ-bu nyu 'mnu, ɔ-ɔ 'ye-e 'wa "nyinynikpli ya-gbu -mu 'le ʊn 'ke 'ya kuna po. **VI** A -gblee, -Lago 'ke -kaa nu'a dɪ, nyu-ʊ 'mɛ'ɛ ε, ʊn -nɪ 'ka ti a, 'ɔ "dızıgı -zu 'ʊ -bodi 'mu -lreɛ, 'le -ε 'wlu'a 'bho, -bho 'wa *'bhluku -sɔ ti -dɪ nyunu 'wee'a ka, "kəgwletiniezegɛ-ɛ 'wlu'a -Lago 'mu, 'wa -zuzu "we 'ke ε 'ye 'bho 'ɔ "yigbeyi.

-Lago'ɔ "gwlidemu'a kpli ʊn 'ka ti-ni

VII 'An 'lotu'a "nyuu-a, le"o le -Lago -ya'a ti, 'ɛ tisitccos "kɔɔ'ɔ-ɔ gbo. 'ɛ dɪ, a kpʊn dɪ li 'le a 'ke 'mətiyaa a 'ke ɔ *wɔn gbo po! **VIII** A -gblee, le-ɛ 'bhle'a 'nyu tenyi, 'inne 'mo-o, a 'ke dɪ kıkma a'ba -pɔlv'a kłe ti. -Ekedımaa, -bho nyɔ -kma ɔ -bonyunyɔ'ɔ dɪ, 'le, 'ɔ -bonyunyɔ 'mnɔ, -bho ɔ -kɔ ɔ "nyinynidı "lruli-inu, ɔ-ɔ 'bhɔ'ɔ 'ya dɪ 'le ɔ-ɔ kma'a 'ɔ dɪ "kɔmu. **IX** -Bho nyɔ yi amu "bhli, a -kpʊn -nɪ nɔ -kutı 'son -gli! A'ba wlulwl 'zɔti -le! **X** A 'ye li-ɔ, -zegɛ -Lago nu'a amu "lruli -lue -lue, i se gugo. Nyɔ"o nyɔ 'ye-e 'ɔ "bhuo'a wɔnkuɛ. 'ɛ dɪ nyɔ"o nyɔ 'ke "yi'srɛɛ, 'le, i-bı 'kpi *-Lago'ɔ Lisaazuzu "nyı 'ɔ, ɔ 'ke -Lago'ɔ lbhu nu, ɔ 'ke i 'le po 'le ɔ 'ke nyu -lrʊv -kpa. **XI** A -gblee, nyɔ -Lago "nyı 'a 'ɔ wlu'a 'muzalbhı, dɪ-i 'ma-a 'ɔ 'muzawlu, ɔ 'tmuu ni nyu! Nyɔ -yɔ ɔ "nyı'a nyu'a kwagbɔlitideɛ'ɛ lbhu, 'mətikukue ɔ-ɔ "nyı 'ɔ, ɔ -kpa nu 'le ε 'mu! A nu 'ya lıtu 'le le"o le 'mu, 'le, -bho nyu -lrʊv 'ye i li, ʊn 'ke -Lago'ɔ 'nyu "yi'bheɛ *Zezii *Kliisi'a dɪ! ɔbɔ 'mnɔ ɔ, ɔ nnu'i 'bhle'e 'nyu'a "yibheɛɛ -ke wɔnkuɛ "kəgwleka.

I-bı dɪ -nɪl 'wee, *i -nɪ -kaa 'mu!

*'Kleyeeɛ *Zezii *Kliisi'a dɪ*

XII 'An díkmalotu'a "nynuu-a, wɔnkusiasiaa-a 'kpa'a ti, -i bhla'a amu "kpi i 'ke amu ti'din, 'ya wɔn'ɔ ma amu ti -le! I 'ke -nu-ε mo'o, 'le, -bho a'ba -Lago'ɔ "gwlidεs ku 'mu, o 'ke i yibo.

XIII -Bho a -ka 'kle-e 'ye a, a 'wa-a ti, -ekedimaa, *Zezii *Kliis'ta stasiasiaa-a -ni 'ka, 'inne a -ke o -'gble'e 'mu. -Bho a nu -kaa a, "lemnui, -coo -ke ti nyu-v 'ye'a 'ɔ 'nyni'a "yibhees li'ye mu, a-a 'li-e 'bubvaklagba. **XIV** C 'nyni a 'bhle'a "kpi, -bho nyu "du 'ɛ dì, -bho un -ka amu 'nyni-i "si "nyinynika, a 'wa-a ti. -Ekedimaa, *-Lago'ɔ Lisaazuzu -ke 'nyni-i 'bhe'ɛ "yi tenyi, 'inno -ni'e amu 'mu. **XV** -Bho nyɔ -ni 'le a'ba "klumu 'le o 'ke "nyinynile nu, -bho o "du 'ɛ dì, -bho o -ka 'kle-e 'ye, "kulbhees o, "yriyria o, 'le "bhalreuke, 'ɔ -bonyunyɔ'ɔ dì-i se 'ɔ 'yi"tuu, 'ya "yimenei o, 'ya 'kleyeesɛ'ɛ lətu se "yrili-nmɔ. **XVI** 'Le, -bho ε "du, -bho o -ka 'kle-e 'ye *Zezii *Kliis'ta nyɔ'ɔ kamu, 'ɛ din'a 'lbhɔ o -le! C 'bhees -Lago'ɔ 'nyni "yi, -ekedimaa, 'ɔ nyɔ o "du'o.

XVII 'An 'lotu'a "nynuu-a, -coo -Lago "du'a 'le o 'ke yi, o 'ke nyu -zidle -tu, ε 'kɔɔ'ɔ-o gbo. -Bho o yi a, -a-bu 'ma-a 'ɔ "bhuo'a -glgbawɔnyi'a nyu, -a-bu o-o 'ye 'mu'nyaa mu. "Wii! -Bho o 'nyaa 'tɔ -abu 'mu 'le, nyu-v -see'a 'wɔn un 'ke 'ɔ "dizigɔ 'bho "du, koo 'wa -zidle 'ke 'tɔ 'mutinini'a? **XVIII** A -gblee, -kaa i 'cn̩-ɛ'ɛ -kaa 'le -Lago'ɔ "bɔgu 'li, na: Nyu-v 'ma-a "yisrεεmu 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi, -bho 'wa 'puñpuan -kmu 'tɔ -kaa "yi 'le, "nyinynidi'a nɔmu-v 'ye -kaa 'puñ mu 'ni?

XIX 'Ka-a ε -ni'e 'mu'a dì, -Lago 'ma-a li 'wee'a tiyayi, -ɔ'ɔ cε'ɛ sun, -ɔ "du'a 'ɔ nyu "yrili "kɔmu, -bho o 'wɔn 'le a'ba "klumu'a nyɔ 'ke 'le 'kle

'yenamu -ni a, -zegε ɔ -ni'a nyunamu, ɔ "du ε 'yrili, 'le ɔ 'ke ɔ "bhuo'a tinε 'mu"luo, ɔ 'ke ε 'le ɔ-bɔ -Lago'ɔ kwa 'mu tide!

V

A "du *Zezii'a nyu "yrili

I 'Ka-a ε -ni'e 'mu'a dı, nyu-υ -ni'a 'le a'ba "klumu, -υ 'ma-a *Zezii *Kliisi'a -glıgba'a "lrutidemu, 'innu 'in-i "si'e -laa 'nyni. ɔ -glıgba'a "lrutideyi 'mna-a'a "bhuo "du'o -lreε. ɔ -ni'a 'nɔɔ 'kmu 'mu, 'kle ɔ 'ye'a a, 'in-i 'mo-o 'ya -dayeyi. -Da ɔ-ɔ 'ye'a le -yi -ni mu 'le 'ɔ 'nynt'a "yibheεε 'mu, -ka a'ba 'nyni 'ka "yi'bhe 'le 'an ne 'ke -caa -ni -lreε. A -gblee, 'in-i "du-o amu "srın 'mu na: II Zezii Kliisi'a nyu ɔ "nyt'a amu, a "du υ "yrili! A "du υ "yrili a'ba -pɔlv'a kle ti! 'Inne 'mo-o -Lago'ɔ 'gwlvdu. A'ba -nu -ni ne 'le a'ba "nyinynipɔlv 'mu -le! A 'wla a'ba lbhv 'mne -pɔlv "kpi ti! Mɔni a-a 'ye ni'a 'bho, 'ya 'tu'a -zi a'ba lbhv 'mne'ε ne 'mu -le! III A'ba 'bɔ ti a 'ke υ "lru 'mu -kɔ -le! A "du -tɔmuzigı-i -ke kpli-i -nmɔ'ɔ "yrili υ -bodi! IV "Lemni Zezii Kliisi 'ma-a 'ɔ -glıgba'a "lrutidemu 'wee'a -kɔyi, -bho ɔ yi le a, ɔ-ɔ 'nu-o amu -zegε "lruli, 'le, -ka 'ɔ 'nyni 'bhe'ε "yi, ɔ 'ke -caa amu 'nyni "kpi po 'le a -ke ɔ 'ke 'le i 'mu ti-de "kɔgwleka. V -Ka -lue 'mno ɔ, 'bhvabhvayreeti-a, a "du -caa 'bho a'ba -klıgbı! A -ke υn bhete gbo, a 'ke a'ba "bhi 'zɔ -ya 'le a 'ke kpukpa! A -gblee, i 'cnı-ε'ε-ε 'le -Lago'ɔ "bɔgv 'li, na:
Nyu-υ 'bhεε'ε 'wa "bhi "yi, -Lago'ɔ -gbv nı ya.
ε -ni'a -caa 'mu a, nyu-υ ya'a 'wa "bhi 'zɔ
'bho 'ɔ "yigbeyi, ɔ-ɔ kpa nı-o'o.

VI 'Ka-a ε -nɪ'e 'mu'a dɪ, Wənkulago -kɔ'c lɪ 'wee, a -ya a'ba "bhi 'zɔ 'bho 'c "yigbeyi, 'le, -nɔɔ ɔ "du'a, -bho ε nyni, ɔ 'ke amu "yi"luo! **VII** A -gblee, -bho nyɔ 'bhle 'gbɛ, -ka ɔ-ɔ ze 'ɛ "lru, 'le ɔ-ɔ de 'ɛ nyɔ -lrɔɔ "lru, -ka -lue 'mnɔ, le"o le-ε -kmu'a "yi, -ε 'ka amu -sia -nɪ, a "luo ne 'mu a 'ke ε 'le 'ɔ kwa 'mu tide, -ɛkedımaa, 'inno 'mo-o a'ba "yriliduyi!

VIII 'An 'lotu'a "nynuu-a, a yaa 'mvti 'le a 'ke dɪ likpvn -lrɛɛ! -ɛkedımaa, -bho -bhlakpa -ka 'ɛ lilinmi-i ti'bɔ, -ka ε-ε klu'a, "nyinynidi'a tiyayi *Sataan 'ma-a a'ba "yidedeyi, 'ka-a ε-ε 'bɔ'c ti ε 'ke amu le "lrulinu 'le a 'ke Zezii'a "gwlideı 'bho. **IX** -Bho ε -ka 'ɛ letu-u nu a, a'ba 'c "gwlideɛ'ɛ -sɔ -deni 'mu -le! 'ɛ 'ye a'ba -fɔna -le! -ɛkedımaa, a -Bozezii'a nyu-υ -nɪ'a da"o da, a'ba "bhi yibo'o-o -ka vñ -nɪ'a ı-bı 'kleyeeɛ 'mnı wɔn 'mu -lrɛɛ.

X -Bho a 'ye -kaa 'kle -daan, le"o le-ε 'ma-a -zɛgɛ, -Lago -ke 'mu ε-ε 'wlu'a, -ɔ 'la'a amu, 'le, -ka 'c 'nyni 'bhe'ɛ "yi, a 'ke -kaa 'nyni 'wlu -lrɛɛ, 'le a 'ke 'bho 'c "troli -nɪ "kɔgwleka, a -ke Kliisi 'ke "yi"sisri, ɔ-bɔ -Lagɔ 'mnɔ, ɔ-ɔ 'ye -ε -nu -mu 'le a 'ke pepe -nɪ 'bho 'c "yigbeyi, ɔ-ɔ 'ye-e amu 'kpi 'mu -po -mu tenyi 'le a'ba "gwlideɛ -see -deni 'mu -sɔ yi. **XI** Wənkue 'mo-o 'c le "kɔmu!

Dɪ 'wee 'in -za'a 'mu, *ı -nɪ -kaa 'mu!

'Yewlu

XII A -gblee, wludie 'in-ı po'a -laa amu -jeyi, -a'ba 'lotu'a "yu *Silvɛɛ "yri kpvn'a ti 'bho -Lagɔjeyi, 'le 'in de'a "gwli na 'ka-a ε -nɪ'e 'mu a, 'cnı 'cnu'e 'ya "bɔgv. 'In 'ybha-o'o 'in 'ke amu 'kpi "yi po 'le 'in 'ke amu 'tmvu gbaa na, 'ka-a

-Lagɔ'č 'limu'a wɔnnmɔε -nɪ'o. A -de 'le 'ɛ 'limu
ti! A'ba 'wlʊ ε "yrili -le!

XIII A *-Bozezii'a nyu -Lagɔ -za'a 'bho -lreεε a'ba
ka, -u -nɪ'a *Babilɔɔnugwlo 'mu, uŋ na u-bu 'ye'e
amu! 'An -Lagɔjeyi'a "yu Maakɪ na o-bɔ 'ye'e
amu -lreεε! **XIV** 'Inmɔ 'ye'e amu 'wee! -Bho a 'wɔn
'an 'yewlu 'bɔ, a gbigble 'wee 'le a 'ke 'yɪye 'le
dükikmɛε 'mu!

A-bu -ke *Kliisi "sisri'a "yi, a'ba kle, a 'ye -
pɔlu'a bhlubhlua!

-YBHEYBHETITELRE

**Nyabwa: -YBHEYBHETITELRE New Testament
Nouveau Testament de Nyabwa**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyaboa (Nyabwa)

Contributor: International Bible Society

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

7657d3f5-7539-5138-b61f-b1ee280646f9